

THE USE OF THE ROMANIAN LANGUAGE BY STUDENTS IN DAILY LIFE

UTILIZAREA LIMBII ROMÂNE DE CĂTRE ELEVI ÎN VIAȚA DE ZI CU ZI

Aura COMORAȘU, teacher, teaching grade I

Secondary School „Explorator Teodor Gheorghe Negoită” of Sascut, Bacău, Romania

ORCID ID: 0000-0002-3589-2534

CZU: 811.135.1

DOI: 10.46727/c.27-28-09-2024.p200-204

Abstract. *It is known that the process of teaching the Romanian language in school, in secondary education, helps to form an ability to select great values, contributing to the development of creativity, the spirit of observation, imagination, but also critical thinking. At the same time, it supports the cultivation of their willingness to collaborate with peers, to build effective interpersonal relationships, on various levels of activity. Also, the study of the verb helps to develop a correct expression, both orally and in writing, being one of the wishes of the Romanian school of all times. In the current context, there is a lot of discussion about the changes that are imposed or proposed in the Romanian school. This is perhaps a good opportunity to argue that, for the formation of students, their future and their culture, it is necessary to study this lexical-grammatical category in depth. The need to study the verb in secondary school can be proven simply, through several arguments. Certainly, if we did not insist on this lexical-grammatical category, the number of those who disagree between the subject and the predicate would increase. Such serious errors are so common in exams, on Facebook, in SMS, applications, cover letters, etc. Therefore, correct writing and speaking presupposes the knowledge and application of the fundamental concepts of grammar.*

Keywords: *teaching, the Romanian language, interpersonal relationships, ability*

Limba română, ca limbă maternă, joacă un rol fundamental în viața fiecărui elev din România. Aceasta nu este doar un instrument de comunicare, ci și un mijloc prin care tinerii își formează identitatea, își dezvoltă gândirea critică și își exprimă creativitatea.

În contextul contemporan, utilizarea corectă și conștientă a limbii române de către elevi în viața de zi cu zi devine esențială pentru păstrarea și promovarea culturii naționale, precum și pentru succesul academic și personal.

Primul loc în care elevii interacționează cu limba română în mod formal este școala. Aici, limba română nu este doar obiectul unei materii de studiu, ci și vehiculul prin care toate celelalte discipline sunt înțelese și asimilate. O bună stăpânire a limbii permite elevilor să înțeleagă concepte complexe, să argumenteze logic și să își dezvolte abilități de gândire critică. În plus, prin intermediul literaturii, elevii sunt expuși la idei și perspective diverse, care contribuie la formarea unei culturi generale solide și la dezvoltarea empatiei și a înțelegerii față de ceilalți.

În afara școlii, limba română rămâne un mijloc principal de comunicare pentru elevi. Aceștia o folosesc în interacțiunile zilnice cu familia, prietenii și colegii. Capacitatea de a se exprima clar și corect este esențială pentru a menține relații sănătoase și pentru a evita neînțelegerile. Totodată, în era digitală, unde comunicarea online domină, elevii trebuie să fie conștienți de importanța utilizării limbii române într-o manieră respectuoasă și adecvată, chiar și pe platformele de social media. Scrierea corectă și utilizarea unui limbaj civilizată nu doar reflectă respectul față de interlocutori, ci și față de sine și de propria identitate culturală.

Cu toate acestea, elevii se confruntă cu numeroase provocări în utilizarea limbii române. Influența puternică a limbii engleze, mai ales prin intermediul internetului și al divertismentului, duce adesea la utilizarea unui limbaj hibrid, un amestec de română și engleză, care poate deteriora puritatea și frumusețea limbii materne. În plus, utilizarea abrevierilor și a jargonului specific mediilor online poate afecta negativ abilitățile de scriere și exprimare ale elevilor, ducând la erori frecvente de ortografie și gramatică.

Educația are un rol crucial în cultivarea unei utilizări corecte și elevate a limbii române. Profesorii au responsabilitatea de a ghida elevii spre o înțelegere profundă a limbii și de a le oferi instrumentele necesare pentru a se exprima eficient și creativ. Încurajarea lecturii, a scrierii de eseuri și a participării la dezbateri poate stimula dragostea pentru limbă și poate consolida competențele lingvistice ale elevilor. De asemenea, inițiativele extracurriculare, cum ar fi cluburile de lectură sau concursurile literare, pot oferi elevilor oportunități suplimentare de a-și dezvolta abilitățile de comunicare.

Se știe că procesul de predare a limbii române în școală, în învățământul gimnazial ajută la formarea unei capacități de selectare a marilor valori, contribuind la dezvoltarea creativității, a spiritului de observație, a imaginației, dar și a gândirii critice. Totodată, susține cultivarea disponibilității acestora de a colabora cu semenii, de a construi relații interumane eficiente, pe diverse planuri de activitate. De asemenea studiul verbului ajută la dezvoltarea unei exprimări corecte, atât oral, cât și în scris, fiind unul dintre dezideratele școlii românești din toate timpurile.

În contextul actual, se discută mult despre schimbările care se impun sau se propun în școala românească. Este poate acesta un bun prilej de a susține că, pentru formarea elevilor, a viitorului și a culturii lor, e necesară studierea în profunzime a acestei categorii lexico-gramaticale. Necesitatea studierii verbului în gimnaziu se poate dovedi simplu, prin mai multe argumente. Cu siguranță, dacă nu s-ar insista pe această categorie lexico-gramaticală, ar crește numărul celor care fac dezacorduri între subiect și predicat. Astfel de erori grave se întâlnesc atât de frecvent la examene, pe Facebook, în SMS-uri, cereri, scrisori de intenție etc.

Așadar, scrierea și vorbirea corectă presupun cunoașterea și aplicarea conceptelor fundamentale ale gramaticii.

În principiu, prin studierea verbului la gimnaziu se dezvoltă elevilor modul de a gândi clar, de a se exprima logic și corect, de a ordona ideile și faptele comunicate într-o manieră coerentă, cu atât mai mult, cu cât nu există o continuitate a studierii acestuia la clasele de liceu.

Verbul este o categorie lexico-gramaticală de cea mai mare importanță în jurul căreia gravitează celelalte clase lexico-gramaticale.

Studierea verbului este esențială pentru înțelegerea noțiunilor de teorie literară (ca narațiunea, narator, text narativ), pentru dezvoltarea capacităților de redactare a diferitelor texte, pentru utilizarea corectă și adecvată în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse. De asemenea, interpretarea unui text literar se face atât din punct de vedere fonetic, lexical, cât și morfosintactic și stilistic, ceea ce demonstrează că studiul verbului de către elevi contribuie la o mai bună înțelegere a operelor literare.

Verbul, ca parte centrală a propoziției, joacă un rol esențial în structura și claritatea comunicării. Pentru elevi, utilizarea corectă a verbului nu este doar o chestiune de gramatică, ci și un element crucial în dezvoltarea abilităților lingvistice, în exprimarea ideilor și în succesul educațional. Importanța verbului în viața elevilor se manifestă în mai multe aspecte ale activităților lor zilnice, de la comunicarea eficientă la performanța academică și formarea gândirii critice.

Verbul este nucleul propoziției, oferind informații esențiale despre acțiunea, starea sau existența subiectului. Utilizarea corectă a verbului permite elevilor să se exprime clar și precis, evitând ambiguitatea și confuziile. De exemplu, conjugarea greșită a unui verb poate schimba sensul unei propoziții, ducând la neînțelegeri în comunicarea cu colegii, profesorii sau familia. În situații de zi cu zi, cum ar fi răspunsurile la întrebări sau participarea la discuții, un verb folosit corect poate face diferența între a transmite un mesaj clar și a provoca confuzie.

În contextul școlar, utilizarea corectă a verbului este esențială pentru succesul academic. Elevii întâlnesc verbele în toate materiile, de la limba română la matematică și științe. În compunerile literare, eseuri sau lucrări de cercetare, conjugarea și utilizarea corectă a verbelor contribuie la coerența și fluența textului. În plus, înțelegerea și aplicarea corectă a timpului verbal este crucială pentru rezolvarea problemelor de logică sau interpretarea textelor istorice.

Verbul joacă un rol semnificativ în dezvoltarea gândirii critice a elevilor. Prin analizarea modului în care diferitele forme verbale afectează sensul propozițiilor, elevii învață să gândească mai profund și să fie atenți la detalii. De exemplu, distincțiile între timpurile verbale – prezent, trecut

și viitor – îi ajută pe elevi să înțeleagă secvențialitatea evenimentelor și relațiile cauză-efect. În dezbateri sau argumentații, utilizarea precisă a verbelor permite formularea de argumente clare și logice, esențiale pentru o prezentare convingătoare a ideilor.

O utilizare corectă a verbului contribuie la dezvoltarea unei exprimări verbale elegante și sofisticate. Elevii care stăpânesc conjugarea și utilizarea verbelor au mai multă încredere în capacitatea lor de a comunica eficient, ceea ce se reflectă în interacțiunile lor sociale și academice. Această abilitate este deosebit de importantă în contextul examenelor orale, al prezentărilor sau al discuțiilor de grup, unde claritatea și corectitudinea limbajului sunt esențiale pentru a face o impresie bună.

În plus, utilizarea corectă a verbului ajută la păstrarea și transmiterea corectă a limbii române. Elevii care se exprimă corect nu doar că respectă normele limbii, ci contribuie la perpetuarea acesteia într-o formă clară și coerentă. Aceasta este o responsabilitate culturală importantă, mai ales în contextul influențelor externe și al tendințelor de simplificare a limbajului în comunicarea digitală.

Noua programă determină profesorul de a nu mai fi interesat exclusiv de recunoașterea formelor sau de simpla descriere a fenomenului gramatical. Verbul nu trebuie predat pentru un auditoriu ideal, ci pentru unul concret, real, care să învețe să-l utilizeze în și pentru transmiterea mesajului, a informației, nu doar în contexte formale, ci și informale.

Studierea verbului, de exemplu, poate fi realizată într-o lecție de gramatică pură sau într-o oră de literatură în care s-au purtat discuții asupra rolului acestei părți de vorbire într-un text narativ literar, cu extindere, apoi asupra situațiilor de comunicare (contexte lingvistice și extralingvistice) din viața cotidiană în care se folosește această categorie lexico-gramaticală.

De asemenea studiarea verbului se poate realiza având ca suport un text literar (narativ) sau nonliterar. Elevul observă și identifică mărcile gramaticale, prin care sunt prezentați indicii temporali, spațiali, faptele, momentele subiectului sau personajele, contribuind la receptarea adecvată și nuanțată a textului respectiv.

Autorii programei de limba și literatura română consideră că succesul comunicării stă în dezvoltarea competenței lingvistice. Competența lingvistică pune accent pe interiorizarea gramaticii, a cărei dobândire nu se va mai face în sine, pentru sine, ci cu scopul de a oferi elevilor capacitatea de a recunoaște, a înțelege și a construi corect frazele în limba română. Iar aceste noțiuni gramaticale trebuie înțelese și adecvate normelor culturale dependente de un context situațional. De asemenea, Marilena Pavelescu susține că dezvoltarea competenței de comunicare trebuie urmărită la nivelul tuturor componentelor sale: lingvistică, sociolingvistică și pragmatică [1, p. 22].

De exemplu:

- competența lingvistică: recunoașterea verbelor;
- competența sociolingvistică: utilizarea verbelor într-un text narativ pentru a relata fapte și întâmplări; rolul verbelor la imperativ în interpretarea și elaborarea unor texte în cadrul diferitelor forme de comunicare: uzuală, științifică, poetică etc.
- competența pragmatică: se va discuta rolul verbelor în actualizarea și înțelegerea diverselor acte de vorbire; rolul verbelor în transmiterea unor mesaje orale sau scrise.

Astfel, programa de limba și literatura română, prin modelul funcțional-comunicativ pe care îl propune, are la bază conceptul de competență lingvistică.

Aceasta cuprinde: o notă de prezentare, competențe generale și specifice, competențe derivate, valori și atitudini, sugestii metodologice și conținuturi.

Conținuturile reprezintă una dintre componentele principale ale curriculum-ului disciplinar care pot fi valorificate pentru atingerea competențelor generale/ specifice solicitate prin curriculum. Ele sunt proiectate conform unor principii, precum: accesibilitate, valoare stabilă, anticiparea dezvoltării, coerență, echilibru structural. La nivel gimnazial, după vechea programă, conținuturile sunt organizate astfel: 1. Lectură; 2. Practica rațională și funcțională a limbii; 3. Elemente de construcție a comunicării.

Noul curriculum ilustrează o nouă viziune comunicativ-funcțională a limbii, ceea ce duce la schimbarea radicală a felului în care sunt studiate atât literatura, cât și limba. Astfel, elevii nu mai studiază texte, ci ei învață că literatura nu înseamnă doar cunoaștere, ci și comunicare.

Atât la nivel gimnazial, cât și la cel liceal, studiul textelor nu se mai limitează doar la cele aparținând literaturii, ci elevii au parte de diverse texte funcționale pe care trebuie să le construiască, să le comenteze, căutând informații și realizând analogii cu elemente din viața de zi cu zi, și ce se comunică în textele nonliterare.

În concluzie, rolul utilizării corecte a verbului în viața elevilor este fundamental pentru dezvoltarea lor personală și academică. De la comunicarea de zi cu zi la performanțele școlare și formarea gândirii critice, verbul reprezintă un element central al limbajului care influențează în mod direct modul în care elevii își exprimă ideile și interacționează cu lumea din jurul lor. Cultivarea unei utilizări corecte și conștiente a verbului nu doar că îmbunătățește abilitățile lingvistice ale elevilor, ci îi pregătește și pentru succesul în viață.

Dicționarul Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române (DOOM 3) reprezintă un instrument esențial pentru toți cei care doresc să scrie și să vorbească corect în limba română. Pentru elevi, utilizarea DOOM 3 poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării lor lingvistice, asupra performanței academice și asupra formării unei identități culturale solide. Într-o eră în care corectitudinea lingvistică este din ce în ce mai importantă, DOOM 3 oferă un ghid valoros pentru elevi în procesul lor de învățare.

Corectitudinea gramaticală și ortografică: DOOM 3 le oferă elevilor reguli clare și actualizate pentru utilizarea corectă a limbii române, inclusiv ortografia, ortoepia și morfologia. Aceasta îi ajută pe elevi să evite greșelile comune în scrierea și pronunțarea cuvintelor, ceea ce contribuie la îmbunătățirea calității textelor scrise și a exprimării orale.

Prin accesul la formele corecte ale cuvintelor și la regulile de utilizare a acestora, elevii își pot dezvolta o exprimare mai clară și mai expresivă. Acest lucru este esențial pentru compunerea eseurilor, a lucrărilor de cercetare și a altor activități academice care necesită o utilizare precisă a limbii.

Cunoașterea și aplicarea regulilor din DOOM 3 pot contribui semnificativ la obținerea unor note mai bune la examenele de limba română, inclusiv la evaluările naționale și bacalaureat. Respectarea normelor lingvistice este adesea un criteriu important de evaluare, iar greșelile de ortografie sau morfologie pot afecta negativ rezultatele.

Elevii care își bazează scrierea și vorbirea pe regulile din DOOM 3 se simt mai încrezători în capacitatea lor de a se exprima corect. Această încredere se poate reflecta pozitiv în participarea la discuții, prezentări orale și alte activități școlare.

Prin utilizarea DOOM 3, elevii contribuie la menținerea unei limbi române standardizate și corecte. Aceasta este importantă pentru păstrarea integrității limbii, mai ales într-o perioadă în care limbajul este influențat de diverse tendințe moderne.

Elevii care utilizează DOOM 3 învață să aprecieze și să respecte regulile limbii române, ceea ce îi pregătește pentru a transmite aceste cunoștințe generațiilor viitoare. În acest fel, DOOM 3 devine nu doar un instrument educativ, ci și unul cultural.

Deși DOOM 3 este un instrument valoros, elevii pot întâmpina dificultăți în aplicarea regulilor complexe, mai ales în contextul unor schimbări recente. Acest lucru poate necesita un efort suplimentar din partea elevilor și profesorilor pentru a înțelege și a aplica corect noile norme.

Într-o eră digitală, accesul la DOOM 3 în format electronic poate facilita utilizarea sa de către elevi. Însă, pentru ca acest lucru să fie eficient, ei trebuie să fie instruiți în mod corespunzător în utilizarea resurselor online și a aplicațiilor de corectare lingvistică.

Prin urmare, utilizarea DOOM 3 de către elevi are un impact profund asupra dezvoltării lor lingvistice și academice. Acest dicționar nu doar că îi ajută să se exprime corect, dar și contribuie la păstrarea și promovarea limbii române într-o formă standardizată și accesibilă.

Într-o lume în continuă schimbare, în care limbajul evoluează rapid, DOOM 3 rămâne un reper stabil și necesar pentru toți elevii care doresc să își dezvolte abilitățile lingvistice și să își îmbunătățească performanțele școlare.

Așadar, utilizarea limbii române de către elevi în viața de zi cu zi este esențială pentru formarea lor ca cetățeni educați și responsabili. Într-o lume aflată într-o continuă transformare, unde influențele externe sunt variate și puternice, menținerea și promovarea limbii române devin nu doar un simbol al identității naționale, ci și o premisă esențială pentru succesul personal și profesional al fiecărui tânăr. Este esențial ca elevii să recunoască valoarea limbii lor materne și să o folosească cu respect și mândrie, contribuind astfel la păstrarea culturii și valorilor românești.

Bibliografie:

1. IRIMIA, Dumitru. *Structura gramaticală a limbii române. Verbul*. Iași: Junimea, 1976.
2. IRIMIA, Dumitru. *Structura stilistică a limbii române contemporane*, București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.
3. PAVELESCU, Marilena. *Metodica predării limbii și literaturii române*. București: Corint, 2010.
4. *** *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasa a VI-a*, Ministerul Educației Naționale, București, 2017.